

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4101-07-10 /2012
P/12/169

Rzeszów, września 2012 r.

Pan

Adam Sidor

Państwowy Powiatowy Inspektor

Sanitarny w Przemyśle

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r. poz. 82) zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła, w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle (PSSE), kontrolę w zakresie sprawowania przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle (Inspektora) nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przez producentów żywności standardów sanitarnych w województwie podkarpackim w latach 2009 – 2012 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 sierpnia 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do przepisów art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. – w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o *zmianie ustawy o NIK* (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.), zwanej dalej *ustawą nowelizującą*, przekazuje Panu Inspektorowi niniejsze

wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sprawowanie przez Inspektora nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przez producentów żywności standardów sanitarnych w województwie podkarpackim w latach 2009 – I połowa 2012.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prawidłowość zatwierdzania i rejestracji zakładów i innych podmiotów produkujących żywność oraz działających na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w okresie objętym kontrolą.

Inspektor sprawował nadzór sanitarny nad 1097 zakładami w 2009 r., nad 1085 – w 2010 r., nad 1010 w 2011 r. i nad 1056 – w I połowie 2012 r. Zakładów produkujących żywność było: 52 – w 2009 r., 49 – w 2010 r., 54 – w 2011 r. i 56 w I połowie 2012 r., co stanowiło – odpowiednio: 4,7 %, 4,5 %, 5,4 % i 5,3 % wszystkich nadzorowanych zakładów.

Wszystkie zakłady podlegające nadzorowi sanitarnemu ujęte zostały w rejestrze, prowadzonym na bieżąco, według wzoru określonego przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007 r. w sprawie wzorów dokumentów dotyczących rejestracji i zatwierdzania zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność podlegających urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 106, poz. 730).

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Inspektor prowadził rejestr wniosków o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów, podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W kontroli ustalono, że w rejestrze tym uwzględniono: 8 wniosków w 2009 r., 4 wnioski w 2010 r., 3 wnioski w 2011 r. oraz 5 wniosków w I połowie 2012 r., dotyczących podmiotów produkujących żywność. We wszystkich badanych przypadkach, decyzje Inspektora o zatwierdzeniu zakładów wydane zostały na podstawie wniosków podmiotów gospodarczych ubiegających się o taki wpis. Wnioski te zostały złożone na drukach wg wzoru, określonego przepisami powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007 r. i w terminach, przewidzianych przepisami art. 64 ust.1 i 1a ustawy z dnia 25 września 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 ze zm.). Wydane przez Inspektora decyzje sporządzone zostały według jednolitego wzoru i zawierały elementy wymagane przepisami art.107 § 1. Kpa. Decyzje te, stosownie do art. 65 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, stanowiły podstawę wpisu zakładów do rejestru.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia fakt, iż we wszystkich przypadkach wydanie decyzji o zatwierdzeniu zakładu poprzedzone zostało kontrolą, przeprowadzoną w zakładzie wnioskującym o zatwierdzenie, zgodnie z treścią art. 31 ust. 2 lit b i c rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia

zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30 kwietnia 2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200, ze zm.).

W badanym okresie, Inspektor stwierdził funkcjonowanie 3 zakładów, zajmujących się obrotem żywnością, które nie zgłosiły swojej działalności i nie zostały wpisane do rejestru zakładów. Stosownie do przepisów art. 103 ust. 1 pkt 4 i art. 104 ust. 1 ustawy o *bezpieczeństwie żywności i żywienia*, Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie (Wojewódzki Inspektor) wydał, w stosunku do tych zakładów, decyzje o nałożeniu kar pieniężnych.

W okresie 2009 r. – I półrocze 2012 r. Inspektor nie wydawał decyzji o cofnięciu lub zawieszeniu zatwierdzenia bądź o czasowym zamieszeniu lub zamknięciu całego albo części zakładu.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sprawowanie przez Inspektora zapobiegawczego i bieżącego nadzoru nad produkcją żywności oraz podejmowania stosownych działań w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania przez producentów żywności standardów sanitarnych.

W badanym okresie, Inspektor sporządzał roczne plany kontroli sanitarnych. Opracowywał je w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, zawarte w „Instrukcji roboczej – Planowanie Kontroli” Głównego Inspektora Sanitarnego nr IK/PK/HŻ/01/01 z 28 października 2006 r., oraz wytyczne Wojewódzkiego Inspektora do planowania działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na dany rok, a także w oparciu o wyniki kontroli prowadzonych wcześniej i posiadane doświadczenie. Łącznie przeprowadzono 1196 kontroli planowych, z tego kontrole zakładów produkujących żywność stanowiły: w 2009 r. - 10,1%, w 2010 r. - 10,3%, w 2011 r. – 18,8% oraz w I połowie 2012 r. – 35,3% wszystkich przeprowadzonych kontroli.

Wykonanie planu kontroli w zakładach produkujących żywność, w poszczególnych latach tego okresu, wynosiło – odpowiednio: 98 %, 95 %, 70 % i 71 %.

Inspektor – poza kontrolami wynikającymi z rocznych planów kontroli – prowadził też kontrole doraźne, podejmowane na skutek interwencji mieszkańców powiatu, oraz kontrole sprawdzające. Kontroli takich przeprowadzono łącznie 863, w tym – w 2009 r. – 148, w 2010 r. – 219, w 2011 r. - 282 i w I połowie 2012 r. – 214. Kontrole doraźne u producentów żywności stanowiły – odpowiednio: 34,5%; 20,1%, 19,5% i 10,3% wszystkich kontroli doraźnych, przeprowadzonych w danym roku. Na podstawie interwencji mieszkańców, Inspektor – w poszczególnych latach badanego okresu – przeprowadził,

odpowiednio: 22, 16, 25 i 11 kontroli doraźnych. Kontrole te wszczynane były na bieżąco tj. w dniu zgłoszenia interwencji lub kilka dni później, w zależności od treści interwencji.

Efektem kontroli Inspektora było, między innymi, wydanie 57 decyzji nakazujących wycofanie środków spożywczych oraz 8 decyzji, nakazujących wstrzymanie działalności podmiotów, z których 2 (25%) dotyczyły podmiotów produkujących żywność.

Ustalono – we wszystkich badanych przypadkach – że zakresy nieprawidłowości, stwierdzone i uwidocznione w protokołach kontroli zakładów, znalazły swoje odzwierciedlenie w treściach decyzji Inspektora. W decyzjach tych ustalany był termin usunięcia nieprawidłowości, po upływie którego Inspektor przeprowadzał w zakładach kontrole sprawdzające wykonanie swoich nakazów.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przestrzeganie, przez pracowników PSSE, zakazu wykonywania dodatkowych zajęć wywołujących podejrzenie ich o stronnictwo lub interesowność.

W kontroli ustalono, że Inspektor udzielił zgody: dla 2 pracowników – w 2009 i 2010 r.; dla 5 takich osób – w 2011 r. i dla 3 – w I połowie 2012 r., które umożliwiały podjęcia przez nie dodatkowego zatrudnienia, wykonywania dodatkowych zajęć zarobkowych lub prowadzenia działalności gospodarczej. Udzielone zgody dotyczyły w szczególności: wykonywania usług rzeczoznawcy ds. higieniczno-sanitarnych, zatrudnienia w charakterze przedstawiciela firmy Provident, wykonywania zajęć specjalisty ds. ochrony środowiska oraz prowadzenia szkoleń z zagadnień higieniczno-sanitarnych. Zgody te obejmowały także pracowników wykonujących czynności kontrolne, a jedna – zastępcę Inspektora. Jak wyjaśnił Inspektor, pracownicy ci nie świadczyli pracy na rzecz podmiotów prowadzących produkcję lub obrót żywnością na terenie działania PSSE.

Zgodę na dodatkową działalność w 2009 r. posiadał również Inspektor, któremu Wojewódzki Inspektor zezwolił na przeprowadzenia jednorazowego szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, dodatkowe zajęcia, objęte zgodą Inspektora, nie wywołują podejrzeń o stronnictwo lub interesowność pracowników PSSE.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pobieranie, egzekwowanie i przekazywanie na właściwy rachunek dochodów budżetu państwa opłat, naliczanych w 2011 r. przez Inspektora za czynności, wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru nad produkcją żywności.

W roku 2011 Inspektor pobierał opłaty, o których mowa w art. 36 ust. 1-3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2006 r. Nr 122 poz. 851 ze zm.) tj. za badania laboratoryjne i inne czynności, oraz opłaty, o których mowa w art. 75 cyt. ustawy o *bezpieczeństwie żywności i żywienia* tj. za czynności wykonywane w ramach urzędowych kontroli żywności.

Wysokość opłat za czynności wykonywane w ramach urzędowych kontroli żywności ustalane były w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 maja 2009 r. w *sprawie opłat za czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach urzędowych kontroli żywności* (Dz. U. Nr 78, poz. 656, ze zm.), z uwzględnieniem czasu trwania przeprowadzanych kontroli, stawki ryczałtowej z tytułu przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz stawki ryczałtowej za każdą rozpoczętą godzinę przeprowadzania czynności kontrolnych. Wysokość opłat za pozostałe czynności ustalano na zasadach, określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2010 r. w *sprawie sposobu ustalania wysokości opłat za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2010 r. Nr 36, poz. 203), biorąc pod uwagę czas kontroli i koszt roboczogodziny.

Wartość opłat pobranych w 2011 r. przez Inspektora wyniosła 57.680,19 zł. Środki finansowe pochodzące z opłat pobranych w 2011 r., przekazane zostały na rachunek dochodów budżetu państwa w terminach, określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w *sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa* (Dz. U. Nr 245, poz. 1637).

Należności na koniec 2011 r. wynosiły 6.569,19 zł. i dotyczyły 47 podmiotów, innych niż producenci żywności. Zaległości na koniec 2011 r. wynosiły 4.806,19 zł, co stanowiło 73,2% ogółu należności. Wszystkie zaległości objęte były postępowaniami egzekucyjnymi.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. – w związku z art. 2 *ustawy nowelizującej*, przysługuje Panu Inspektorowi, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, zawartych w tym wystąpieniu.